

III. redna glavna skupščina društva „Pravnika“.

Dne 25. januarija t. l. zvečer je bila v mestni dvorani Ljubljanski glavna skupščina našega društva po dnevnem redu, naznanjenem v zadnji številki »Slov. Pravnika«. Precejšnjemu številu navzočnih društvnikov otvoril jo je načelnik g. dr. Fr. Papež. V svojem ogovoru je tudi naznanjal, da je društvu prošlo leto odmrli član med. dr. M. Samec v Kamniku, ki se je odlikoval kot značajan mož in pisatelj. Skupščina se je dvignila, da je s tem dala čast spominu pokojnega društvnika. Potem so se zvrstila poročila odborova.

Poročilo tajnika g. dra. D. Majarona:

Slavna glavna skupščina!

Poročilo, katero mi je podati, poročilo je o mladem društvu, katero je komaj pred letom dnij stopilo v življenje. Mnogo je bilo truda samo za pripravljanje, a vendar videti hočemo, da se je marsikaj tudi dovršilo. V glavni skupščini dne 26. januarija bil je izvoljen sedanji odbor. Ta odbor imenoval je v seji dne 3. februarija načelnikovega namestnika in sicer gosp. svētnika Vencajza, tajnika in knjižničarja dra. Majarona, blagajnika gosp. notarja Gogola. Za nadzornike društvenega lista je odbral gosp. svētnika Vencajza, gosp. pristava Gutmanna in gosp. pristava Levca, a odgovornima urednikoma je imenoval gg. dra. Papeža in dra. Majarona.

Prvo, kar je bilo odboru storiti, bilo je to, da je prevzel v društveno lastništvo „Slovenskega Pravnika“ od prejšnjega izdajatelja gosp. dra. Moscheta. Hvala gosp. dru. Moschetu, — to prevzemanje bilo je čisto gladko in „Slovenski Pravnik“ je uže dne 15. februarija izšel kot društveni list. Kako je nadalje odbor, oziroma društvo delovalo po „Slov. Pravniku“, o tem bomo kasneje čuli posebno poročilo.

Ko je odbor začel izpolnjevati svojo nalogo, imelo je društvo uže toliko članov, da je bil zatrt njegov obstanek. Omenjati moram, da so si nekateri pravniki sosebno mnogo prizadejali, nabrati v svojih krogih kolikor moči veliko društvnikov. Omenjati je tudi, da so domači časopisi koj iz začetka in tudi kasneje zvesto širili dober glas o našem društvu in tako veliko pripomogli k njegovemu uspehu. Tudi odbor si lahko reče, da je po svoje delal za pomnoženje društvnikov. Sosebno usojam si naglašati, da je „Pravnikovo“ stvar po deputacijah priporočil načelniku politične deželne vlade in načelniku deželnega sodišča v Ljubljani, potem pa tudi predsednikoma odvetniške in notarske zbornice v Ljubljani, in vsi ti so zatrjevali, da hoté podpirati društvene smotre. Danes je umestno, da odbor izreka javno zahvalo vzem tistim, ki so prošlo leto tako ali tako izkazovali svojo blagonaklonjenost društvu „Pravniku“. Do konca leta narastlo je število društvnikov do 168, med temi jih je bilo 7, ki

niso pravniki v najširšem pomenu te besede. Jeden društvenik, med. dr. Samec je umrl. Imenovano število društvenikov je lepo, a dokaj veliko ni. Odbor meni, da je to komaj tretjina tistega števila, katerega bi bilo sicer po pravici pričakovati po danih razmerah in z ozirom na smotre našega društva. Mnogo je pravnikov, ki so rajši samo naročniki društvenega glasila, mnogo pa jih je še, ki niso niti društveniki niti naročniki. Število društvenikov je torej lahko in tudi moralo biti večje. Pravniki slovenski morajo dobiti zavest, da so smotri našega društva lepi in prevažni in da dosežati jih — zahteva čast in korist njihovega stanú! Skrb bodi društvu, da s svojim delovanjem budi to zavest, a društveniki naj z besedo širijo zanimanje za „Pravnikovo“ idejo. Potem bodo razmere društva v tem in dosledno tudi v drugem pogledu boljše in popolnše.

P javljalo se je društveno življenje, kakor sem uže omenjal, po „Slov. Pravniku“, potem pa tudi po odborovih sejah, društvenih shodih in jedni glavni skupščini.

Odborovih sej je bilo 15. V njih je odbor reševal tekoče posle, a storil je tudi nekaj važnih ukrepov, kateri so se potem pokazali kot društveno delo. Tu je pred vsem omenj ti ukrepa, da društvo izdaja „zbirko avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku“. Uže je izšel I. zvezek s kazenskimi zakoni in znano je vsem, s kolikim veseljem je bil pozdravljen, pozdravljeno podjetje. Res je to jeden najlepših književnih korakov, ki jih je narod naš storil v novejšem času, in društvo naše pokazalo se je eminentno prkličnim, ker s to zbirko podaje neizogibni pripomoček k zvrševanju narodne naše jednakopravnosti. Najbolj pa se je veseliti temu, da se žal žništvu ni treba bati izgube. To je uže sedaj jasno in premagana je tako najhujši bojazen, ki je dosedaj in to predolge dobo bila na poti temu podjetju. Stvar bode, to je sedaj prav gotovo, napredovala vztrajno. V kratkem dotiskan bode II. zvezek zbirke s kazensko-pravdnim redom. Tako pa bode ta nam došla oba prva zvezka po trudu jednega in istega pisatelja, g. dra. J. Kavčiča, kateri se je s tem storil društvu in narodu velezaslužnega in kateremu budi tudi danes izrečena javna zahvala. Odst. pajoči odbor pa bode bodočemu odboru prepustil še dva rokopisa, prevod namreč meničnega in trgovskega zakona s pripadki, in tako se e nadejati, da bdemo čez leto dnij lahko zopet govorili o novih plodovih na tem polji društvenega področja. Še dva druga ukrepa, važna za slovensko pravniško slovstvo je storil odbor. Prvič to, da se sestavki v „Slov. Pravniku“: „iz sodno-zdravniške prakse“ pretiskavajo v posebno knjigo. To se zvršuje in tako položen je v slovenščini temelj za čisto novo stroko, za sodno medicino, katera jako tehtno nastopa v praksi, žal, skoro izključljivo v nemški besedi. Nadalje je odbor razglasil poziv, v katerem vabi, naj bi pravniki izpisavali iz zakonov slovenske izraze, da bi se tako dobilo gradivo za pravniški nemško-slovenski slovar. Na ta poziv pravniki niso tako odgovorili, da bi bilo moči razdeliti in pričeti delo. Ali te misli popustiti ne smemo. Pravniškega nemško-slovenskega slovarja praksa celo nujniše zahteva, nego li priročne izdave zakonov. Našega društva naloga torej ostane, da prej ko moči določi način, po katerem dospemo do takega slovarja in ž njim do jednotnega, stalnega zloga v slovenskem uradovanji. Bilo je še drugih odborovih ukrepov, tako glede društ-

venega lista, glede knjižnice itd., a ti se bodo omenjali še danes v drugih poročilih.

Skliceval je odbor tudi društvene shode in bilo jih je četvero. Tudi po društvenih shodih se je kazalo, da je društvo „Pravnik“ nekaj lepega in potrebnega. Ljubljanski društveniki so se jih radi vdeleževali in spoznavali, da tako zbrani služijo svojemu znanstvu in društvenim smotrom. Predavanja so bila dne 17. aprila „o novem črnogorskem zakoniku“, dne 29. maja „o zakonih zoper vlačugarje“ in dne 21. decembra „o preložitvi naroka po § 13 pravdne novele“. Vrhu tega bil je na jednom ali drugem shodu razgovor o pravnih vprašanjih ter o društvenih rečeh. Več o tem priobčilo je društveno glasilo in dovolite, gospoda, da se danes samo sklicujem na dotična priobčenja, posebno na priobčenje o debati, ki je bila na društvenem shodu dne 17. aprila zaradi izdavanja zakonov v slovenskem jeziku. Na društvenih shodih je odbor čul tudi posamezne nasvete in želje, katere je izpolnjeval po potrebi. Nasvet je tudi bil, naj je poprositi deželnega zbora kranjskega podpore za izdavanje zakonov. Odbor je uvaževal ta nasvet, a zvršil ga ni, ker se je uveril, da je boljše, ako ga ne zvrši. Na zadnjem shodu dne 21. decembra izrazil je odbor nadejo, da bodo odslej društveni shodi vsaj vsak mesec jedenkrat in to s predavanjem. Shod, ki je bil sklican na 11. dan t. m., moral se je odložiti zaradi neugodnega zdravstvenega stanja. V bodoče pa upajmo, da rednim mesečnim shodom ne bode nikake ovire. Ti shodi naj se udomačijo kot potreba med nami, ž njimi naj tukajšnji društveniki izražajo svoj stanovski ponos in „Pravnikovo“ krepko življenje in to bode napravljalo tudi dober utis na vnanje društvenike: sploh bodo to zdravi pojavi zavednega domačega pravištva!

Dne 4. oktobra bila je glavna skupščina „Pravnikova“ in zvršiti je bilo na njej po §-u 10 program, kakeršen je denašnji. A znano je, da je ta skupščina le pre naredila pravila v § 1. 7., in 18., a potem se preložila. Proti pre naredbi pravil se politično oblastvo ni izjavilo, torej je pravoveljavna.

Društvo naše je koj iz začetka stopilo v zvezo z nekaterimi pravniškimi društvi in to s „pravniškim društvom“ v Zagrebu, s češko „Právnicko Jednoto“ v Pragi, s „Právnicko Jednoto Moravsko v Brně“ ter z akad. pravniškim društvom „Všehrd“ v Pragi. Prav tako je v zvezi z nekaterimi uredništvimi nemških in slovanskih pravniških časopisov ter z nekaterimi knjigotržnicami. Tako je društvo „Pravnik“ poznato tudi izven domovine naše, ima pa tudi drugo korist, to namreč, da mu iz te zveze dohajajo razne publikacije, s katerimi se lahko okoristi društveno glasilo in društvena knjižnica.

K javnim prilikam bilo je društvo nastopilo samo dvakrat. Obe priliki bili sta žalostni. Odbor je prvič deputacijo poslal k preblag. g. deželnemu predsedniku baronu Winklerju izraziti društveno preudano sožalovanje zaradi smrti njegove ces. in kr. visokosti nadvojvode Rudolfa, a drugikrat se je po deputaciji udeležil pogreba dra. Supančiča, bivšega predsednika odvetniški zbornici kranjski.

To, slavná glavna skupščina, je slika društvenega življenja v prošlem letu. Odbor je uverjen, da je iz tega življenja prihajala čast domačemu pravištvu in korist stvari, katero smo si namenili gojiti. Veliko je res še dela

a prav zaradi velikega dela zbrali smo se v društvo „Pravnik“. Glejmo, da ga ne zapusti nihče, glejmo le, da se pomnožimo! —

Poročilo blagajnika g. J. Gogole slove:

Slavna glavna skupščina!

V naslednjem predložim račun o dohodkih in izdatkih društva „Pravnika“ v Ljubljani v preteklem letu 1889.

I. Dohodki.

1. Društvenine 168 članov in sicer 24 plačujočih po 8 gld. in 144 po 5 gld. ter naročnine 147 plačujočih naročnikov na društveni list „Slovenski Pravnik“ vplačal se je do vštete dne 31. decembra 1889, katerega dne se ta račun sklepa,

znesek 1400 30

a to leto plačali so preveč naslednji člani in sicer:

- a) g. Viktor Globočnik v Kranji 4 gld. — kr.
 b) „ dr. Jurij Kulterer v Velikovci 5 „ — „
 c) „ Ivan Nabernik v Litiji 2 „ — „
 d) „ Ivan Okretič v Pazinu 4 „ — „
 e) „ Jakob Pukl na Dunaji 3 „ — „

vi skupaj 18 —

in to svoto je iz tega računa izločiti ter prenesti kot prejem na račun za leto 1890; ako se torej ta svota odšteje od vplačanih društvenin in naročnin, ostane 1382 30

2. Izplačane hranilnične obresti do 1. oktobra 1889 so 14 11
 in vsi dohodki skupaj znašajo 1396 41

II. Izdatki.

1. Nagrada uredniku društvenega lista, častna nagrada sotrudniku, tisek društvenega lista, vezanje, odprava i. t. d. „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani, vse skupaj 1085 27
 2. Letna naročnina na „Juristische Blätter“ s poštnino vred 5 05
 3. Nakup nekaterih knjig in poštnina za dopisovanje tajnikovo 17 28
 4. Kolki k vlogama za odobrenje in izpmembo pravil, dvakrat postreščeku za pobiranje društvenine in naročnine po mestu, poštnina za blagajnikovo korespondenco in pismonoši za novo leto 10 45
 vsi izdatki skupaj 1118 05

Ako se dohodki, znašajoči 1396 41
 primerjajo z izdatki, znašajočimi 1118 05
 pokaže se preostanek 278 36

	gld.	kr.
	1400	30
	18	—
	1382	30
	14	11
	1396	41
	1085	27
	5	05
	17	28
	10	45
	1118	05
	1396	41
	1118	05
	278	36

	gld.	kr.
Prenos	278	36
kateri je naložen v mestni hranilnici Ljubljanski na hranilni knjižnici šte. 102, in od te znašajo 4% obresti od 1. oktobra 1889 do 31. decembra 1889	4	81
K temu je prišteti še zaostanke nekaterih članov, oziroma naročnikov iz leta 1889, skupaj znašajoče	106	50
Ako se vse to sešteje, razvidi se, da znaša društvena imovina koncem leta 1889 poleg malega inventarja, obstoječega iz n katerih knjig in tiskovin, v gotovini in zaostankih skupaj z besedo: Tristo devetinosemdeset goldinarjev 67 kr. av. velj.	389	67

Konečno prosim da slavna skupščina blagovoli ta račun vzeti na znanje, in k temu dodajem le željo, da naj gg. društveniki in tudi naročniki za naprej društenino, oziroma naročnino pošiljajo le naravnost v roke blagajništvu društva „Pravnika“ po poštnih nakaznicah in da naj, ako se preselijo, to nemudoma naznanijo rečenemu blagajništvu, kajti tako odstrani se vsaka pomota in sosebno pospešuje hitra in prava odprava društenega lista.

Preglednika računov gg. dr. Fr. Munda in dr. J. Zupanc sta na to poročala, da sta pregledala blagajnikove zapiske ter dobila vse v popolnem redu in urejeno z največjo točnostjo.

Knjižničar g. dr. D. Majaron je poročal o društveni knjižnici. Razložil je, da odbor ni hotel trositi denarja za knjige, ker se mu je videlo, da je treba zalagati za nujnejše društvene smotre. Finančno stanje se prvo leto tudi ni toli ugodno pokazalo, da bi bilo moči najeti društveno sobo ter tako zasnovati pravnikom zaželeno čitalnico. Društvena knjižnica, ki sedaj šteje 68 zvezkov, nastala je torej skoro jedino le po zamenj za društveni list, po knjigah, ki jih je dobilo uredništvo v recenzijo v društvenem listu, ter po podaritvah. Darovali so knjig: sl. društvo »Pravnik« in društvo »Všehrd« v Pragi, gg. dr. A. Mosche, dr. Fr. Papež in dr. A. pl. Schöppl, odvetniki v Ljubljani, in dobivala je knjižnica tudi zastonj zapisnike državnega zbora, publikacije statističnega biróa na Dunaji ter »Zbornike zakonov« od hrvatske vlade. — Vse to je skupščina vzela odobrujoč na znanje, ter pritrdila zahvali, ki se je izrekla omenjenim podariteljem.

V imenu nadzorstva za društveni list poročal je g. J. Vencajz ter naglašal, da rokopisov ni bilo na izbér in da se marsikatero strokovnjaško pero še ni zastavilo. Pohvalno je omenjal sotrudnika g. med. dr. Fr. Zupanca, ki je redno priobčeval po-

glavja o sodni medicini ter tako prvi obdeloval strokovno slovenščino, ki uže sedaj v praksi prav dobro zalega. Vzpodbujal je poročevalec k večjemu delu v društvenem listu, ki naj bi zbiral duševne plodove vseh domačih pravnikov in pojašnjeval na vse strani prakso v Slovencih.

Vsa ta poročila je skupščina odobrila ter odstopajočemu odboru izjavila priznanje.

K volitvi društvenega načelnika se je oglasil g. dr. Ivan Tavčar ter nasvetoval, naj se dosedanji društveni načelnik gosp. dr. Fr. Papež izvoli z aklamacijo znova za bodoče leto. Temu je skupščina kakor jeden mož pritrdila in g. dr. Fran Papež je to svoje izvoljenje odobril, proseč društenikov podpore, da se uresničijo čedalje boljše nadeje, s katerimi smo vlni društvo pričeli.

Volitev odbora je bila z listki in imeli so skrutinij gg. dr. F. Tekavčič, J. Zupančič in K. Pleiweiss. — Izvoljeni so bili jednoglasno vsi odborniki in sicer kot vnanski gg.: dr. Janko Babnik, c. kr. sod. pristav v Logatci, dr. Jurij Hrašovec, odvetnik v Celji, in Bogdan Ternovec, c. kr. dež. sod. svetnik v Trstu; — kot Ljubljanski gg.: dr. Andrej Ferjančič, c. kr. drž. pravd. namestnik in drž. poslanec, Ivan Gogola, c. kr. notar, dr. Jakob Kavčič, c. kr. drž. pravd. namestnik, Anton Levec, c. kr. dež. sod. pristav, dr. Danilo Majaron, odvet. kandidat, Karol Pleško, c. kr. dež. sod. svetnik, in Janko Vencajz, c. kr. dež. sod. svetnik.

Naposled sta bila po predlogu g. dra. Fr. Stora izvoljena z aklamacijo gg. dr. Jarnej Zupanc, c. kr. notar in predsednik notarske zbornice, ter odvetnik dr. Fr. Munda, oba v Ljubljani, za preglednika računov.

Skupščina je trajala poldrugo uro.

Književna poročila.

Mjesečnik pravničkoga društva u Zagrebu prinaša v 1. letošnjem broji naslednje razprave: Dr. Al. pl. Bresztyenszky: Primjetbe k osnovi zakona o postopku u slučajevih smetana posjeda. — Prof. Vojnović: Odvjetničemu pomladku za novo ljeto. — R. Darest: Novi crnogorski gradjanski zakonik. — §§: Dostavnice o sudb. rješitbah, izručenih strankam. — Dr. M. drovčič: § 281 k. p. — S. Kocian: Crtice iz financijalne judikature. — Potem slučaje iz pravosodja.